

اداره مرکزی :

آنقره ده ، استانبول جاده سنده آنقره
معارف آمینلکی پاشده کی داتره

استانبول بوروسی :

استانبولده ، آنقره جاده سنده ۸۷ نومروده
داتره مخصوصه

حیات

هیانه دامامیان ... دیانه راهای جوق حیات قاتلم ...
نجه -

نسخه هربرده ۱۵ غرورده

سنه لکی پوسنه ایله ۷,۵ لیرا .
(اجنبی مملکتلر ایچین ۷,۵ دولار)

ایونه واعلان ایشلری ایچین استانبول بوروسه
مراجعت ایدیلیر .
بازی ایشلرک مرجعی آنقره مراکزدر .

صافی : ۶۶

آنقره ، ۱ مارت ، ۱۹۲۸

۳ می جلد

مصاحبه :

فلسفه جمعیتی

استانبولده فلسفه مدرس و معلملرینک مشترک
مساعیرینه قوت ویره جک اولان فلسفه جمعیتک
تشکلی نه قادر زماننده اولمشدر . فلسفه واجتماعیات
ایله اشتغال ایله ین متفکرلرک زمان زمان برلشهرک
تدقیق و مطالعه لرینی یکدیگرلرینه بیلدیرملری ، نهایت
اجتماعلرنده مذاکره زمینی اولان موضوعلر حقنده کی
مطالعه لرک (بولته نلر) حالنده نشری صورتیله هیمزک
استفاده ایله مه سنه امکان ویرملری جوق فیض
و ثمره ویره جک مساعیدندر .

بویله بر جمعیت قناعتمه کوره قیمتی اعضاسنک
مساعیسنی ده بر مرکز اطرافنده طوپلامغه یاردم
ایله به جکدر . بوکا جوق احتیاج واردر . اوکمزده
بر جوق مسئلهلر واردر که فلسفه واجتماعیات
ایله اوغراشانلریمزک جدی تدقیقلرینی دعوت
ایله به جک ماهیتده در . ارقاداشلریمز پک اعلا
تقدیر ایدرلر که بر فکر قارغشله لنی قارشیسندیز .
بونک نتیجه سی اولارق ماضیدن موروث اولان
وملی و مدنی حیاته تالیف ایدیله مه ین دین
مؤسسهرلرینک ییقیلیمه سی بعضی وجدانلرده حضور .
سزلق تولید ایتمشدر . شیمدی به قادر دین
دیجه مدرسهر و تکیه لری ، دولتک حقوقی
فعالیتنه حاکم اولان بر ذهنیت مواجهه سنده بولو .
نوبوردق . بونلرک هیچ بری معاصر حیاته
تالیف اولونامازدی . اونک ایچین بوسلطة لردن
قور تولغه معطوف جهاد اطرافنده همان بوتون
متفکرلر اتحاد ایتدی . نهایت استقلال حربنک
وجوده کتیردیکی اجتماعی وضعیت و قدرت بوتون
بوانکللری ییقدی . فقط شیمدی بو مؤسسهر
خارجنده (دین) مسئله سی ، دینی وجدان ، دینی
تحسس مسئله سی .. مواجهه سنده یز . بو مسئله
اطرافنده تدقیق ایدیله جک بر جوق جبهه لواردر :

اخلاق مکلفیتله دین آراسنده صیقی بر اشتراک
اولماسی ، دیگر طرفدن بر جوق وجدانلر ایچین اخلاقک
الک مهم مؤیده سنک (دین) اولارق تلقیمی یوزندن
دینی وجدانده کی تزلزلک نفسمز خارجنده مکلفیت
اعتقادینی ده رخنه دار ایتیمه سی ممکندر . بر جوقلرینه
کوره «الله» اعتقادی هیچ اولماز ساکنج روحلرده
نفس خارجنده «اکمل بر وارلغه» محبت تلقین
ایده و بر نوع «ایده آلیم» ایچین روحلری حاضرلار .
منور بر کنج بو اعتقادی ایلریده بیراقسه بیله
روحنده کندی خارجنده مفکوره لری سومک
ایچین مساعد بر زمین وجوده کلیر . دیگر جهندن
دینی قدسیتک تحلیل ایدیله ایدیله هیچه منجر
اولماسی اخلاقی موضوعلرده ده ایمان قابلیتنی
غائب ایتدیر بیلیر . دینک یاپدینی بو وظیفه رینه
نه یی اقامه ایدیه بیلیر ؟ کنج روحلرده «ایده آلیم»
زمینی حاضر لاق ، اخلاقی مکلفیت و وظیفه
دویغوسنی ادامه ایتدیرمک ایچون نه یاپمالی یز ؟
بونلر اوله سؤاللردر که فلسفه جمعیتده کی
آرقاداشلرک مساعیرینک توجه ایدیه جکی استقامتی
کوستر .

فرانسه ده لاییکلک جریان ایلرله دیکه
دوغرودن دوغرویه ویا بالواسطه دین اوزرنده ،
اخلاق موضوعی حقنده فلسفی تفکرات آرتدی .
بر طرفدن دینی تحسسلرک روحی موقعی ، دیگر جهندن
دینک اجتماعی مؤسسه اولارق تدقیقی روحیات
واجتماعیات علملرینه حاد مساعینک الک مهم
مرکزینی تشکیل ایدیور . بر متفکرک ، بر عالمک
هر هانکی موضوع اوزرنده الک جوق فعالیت
و قدرت صرف ایتیمه سی اجتماعی احتیاج ایله
شدتله علاقه داردر . صوک آلتش ، یتش سنه

بر کره اسلامیه خاص نقطه لری وار .
اسلامیت خلق طبقه سنه تماماً نفوذ ایدنه ،
قاولیکلک و پروتستانلق کبی معین تشککلر
طرفندن متبادیاً محافظه جهدی کوسته ریلن
بر دین اولامشدر . اسلامیت حکومت طرفدن
نیمه ندیکی زمان قوتله نمش ، معاصر حیاتک
طبیعی جریان نتیجه سی اولارق حکومت لاییک
اولدجه قوتی تماماً غائب ایله مشدر . اسلامیه
حاند بوجهلرک تدقیق ایدیلیمه سی و بونک نتیجه سی
اولارق حاصل اولان اجتماعی وضعیت خصوصنده
قناعتلرک اورتایه قونولماسی ، مناقشه ایدیلیمه سی
جوق لازم ، جوق فائده لیدر . دیگر جهندن
عمومیتله دینک استقبالدده اجتماعی و روحی بر
احتیاجه تقابل ایدوب ایتیمه دیکی مسئله سی اطرافنده
فیلسوفلرک فکرلرینک نشری و بونک اطرافنده
متفکرلریمزک مناقشه سی بر جوق جهتلری تنویره
یارایاجقدر . بو جمعیت قوتله نه رک خلقده یاشایان
دینی عقیده لری طوپلایا بیلیر ، بونک نه کبی
استحاله لرک اثری اولدیغنی کوسته ره بیلیر و مستقبل
وضعیتی تنویر ایدیه بیلیر .

اسلامیتده شیمدی به قادر جدی بر (ره فورم)
تشبثک اولاماسی و یا خود بو ره فورم تشبثک
یاپیلاماسی ده جوق دقته شایان بر حادته در . نه ایچین
اسلامیت آلاستیقیت کوسته ره مه مش ، اجتماعی
محیطک ایسته دیکی حالی آلامامشدر ؟ بونک
اوزرنده تدقیقلر یایمق نه قادر فائده لی اولور ! .
فقط بو کون قارشیسندیه بولوندیغمز اصل
مسئله ، دینی وجدانده کی استحاله به رغماً
«اخلاقی مکلفیت» ک قوتنه خلل کلمه مه سی
تامین ایله مکدر . بر طرفدن شیمدی به قادر

تاريخ ومؤرخان

— ٥ —

يونان مؤرخان

امپروس، هيرودوت، توكيديدس

کوزه‌ل که ، عصرلر کچورده اولنک ششمه سنی نه سولدورامبور . امپروسک نقل ایله دیکی حادثه لرك وثوقتی ایسته نیلیدیکی قدار مناقشه ایدیلین، هرودوت و توكيديدس کی دیگر باشقمانه ولات قبول اولونسون، دیبون قیریزسوم کی امپروسک (طرووا) محاصره سنه داتر نقل ایتدیکی شیلرك کافه سی رد ایدیلین، و یازما نرك یونانستان مؤرخلری کی امپروس اساطیری افسانه ایجه آتیلین، امپروسک حکایه لری نه اسک دورلرك اذخارق العاده شواهدی و دوریزدن بلکه بیک سنه اولکی یونان هیئت اجتماعیه سنک ایلك حالنک اذ صادق آینه سی اولق قیمتی ضایع اتمه ز. دین ، عادتلر ، عرقلر ، آبدلر ، قیافتلر ، سلاحلر ، قارا تعیه سی ، ده کیز تعیه سی ، حاصل انسانی اذ اوزاق ماضیسنده علاقه دار ایدیه بیلجک هرشی، یونلرك کافه سی، اوقصیده لرك تنظیم ایدیلدیکی زمانلر وقایعک تماماً بوبله اولدوغنه شبهه ایدیه بیلجک درجه ده حقیقی ، دوغرو و ساده برطرزده تصویر ایدیلشدر . حتی (اولیس) ک آق دیکزده یایدینی سیاحت ، او دورده کی بشری معلوماتک بر نوع خلاصه سنک اتمام و اکمالندن عبارتدر دیبه علاوه ایدیلین، حتی ماهرانه دوشونولش بر فرضیه کوره بومناقب اهن کيجیلر آراسنده قوللانیلان « ده کیز قلاغوزلری » نك مینه مونه کنیک بر خلاصه سی ویا بر سیروسفر کتابی تلقی اولونسون، نه شوراسی قبول اولونورکه ، یونانستانک یوکسک ازمئه قدیمه سنک یوقادار ابرکن اظهار ایله دیکی « تاریخی » قابلیت ، کندینه دها اوزمانلر بیله بوتون قوملر آراسنده اذ یوکسک موقعی تأمین ایله مشدر .

یوحنا کیه لری یازیلایدنبری، بشریت اولنرك تأثیرندن قورتولامبور . آشیلک قهرمانلنی، آغا ممنونک حلمی، اولیسک مدبرلکی، هکتورک نجابتی، تهرسیتک دناشتی، آرایلاجق ویا اجتناب ایدیه بیلجک شیلرك ابدی نیلری اولارق قالمشدر: پریموس، هه کوب، آندروماخوس، پنه لوبی، نه فی نه فی، اهن.. بابانک، آنانک، زوجه نك، قیزک، قادینک اذ قطعی سیالیدر، اولنرك روحلری، کلش ویا کله جک بوتون روحلره لایموت رابطه لرله باغلیدر .

(کتاب مقدس Bible) - صرف تاریخ نقطه نظرندن تلقی ایدیه بیلجک اولورسه - امپروسک اثرنده کی وحدتی حائز دکلدرد ؛ فقط اوده ، جوق سیال چارچوه سی وسامیلرك سریع و انچه دهالینه پک

ایلك بر مطالعه یه لزوم واردرد . مؤرخلر، یونانه لایق اولانلری ، همان منحصر آق دیکز مدنیتته منسوبدرلر . واقعا دیگر قوملرك دهه وقایعنامه لری ، سجللری، قیودات مجموعه لری، افسانه لری، ماصاللری وار : فقط عن اصل تاریخ ، ایچ ده کیز ساحلرلنده ترهر ایتشدر ، ویا لکیز اوراده ترهر ایتشدر . اوبله کورونیورکه ، تاریخ ایله مدنیت دائمعین آدیله یورودکلری ایچین ، تاریخ یازمق ایچین لزومی اولان فکری قوتدهه ، یالکیز بوساحلرده اوطوران قوملره موهبه اولمشدر ؛ چونکه ، آکلاندیغمزوجه ایله ، نظری و عملی علملر ، مختلف نه کنیکلر ، صنعت ، فلسفه ، هپ تاریخک حوزه شمولنده در . واقعا آق ده کیز عرقلری طبیعتک مساعدانه مظهر اولمشدر ؛ فقط اذ زیاده دهه ، عتیق قیدلری طوعایه چالیشدقلری ایچین ، بشریتک فکر استادلری اولنرا اولایلشدرلر .

ایلك یویوک مؤرخ ، امپروسدر . اونک ، ازمئه نك جغزنده ظهور ایدن اثری ، تاریخک بالذات تاریخه تطبیق اولونان قانوننک اذ اسک نشانه سیدر . شونی ده بیلیدرکه ، دورلر و عملکترلر لایق اولدقلری مؤرخلره نائل اولورلر: یویوک مؤرخلر یویوک حادثه لر ایچین دوغالر .

امپروسک قصیده لری ، قوملرك حیاته متعلق اذ شایان اهمیت منقبه لردن برینک خاطرهنه سنی تثبیت ایدر ؛ چونکه بومنقبه لر آسیا ایله آوروپا پیننده کی ایلك مصادمه یه و اهن مدنیتک منشأنه داتر کندی زماننده بیلینه شیئی مصوردرد . (Ilade ایلیادا) ، معظم بر مجادله ؛ (Odysée) ، معظم بر کشفدر . بوسورتله ، کوزه لکی ویحی معجزه یی آکدیران بوقصیده لرده تکنوک ایکی یوزی ده تصویر ایدیلشدر . وقایعک بودرجه براق و کوزه ل کورونوشنه وافاده ایدیلشده ده ، آنجاق کنج قوملره خاص اولان غیله طراوتی موفق اولایلیر ؛ هم اوقادار براق، اوقادار اولمانه رضا کوسترمش اولایورمی بز ؟ برلنده کی مدرسه نظراً جمیتک یویوک بارجالرنی تشکیل ایدن غروبیلر آراسنده برنظامه تابع اولارق وقوعه کلن معتدل مجادله لر جمیت حیاتی صارصماز ؛ جماعت ارتباطلری قدرعصری جمیتک حیاته طبیعی تظاههلردن برینی تشکیل ایدر .

محمد عزت

مصادمه برحریت اقامه اولوندی . بوندن ماعدا حریت دستورینک تمثیل ایله دیکی یکی اقتصادی احوال و شرائطک فناجهتلی بدایتده کوزه چارما یوردی . زیرابوقالقلر هرشیدن زیاده خلفک اذ آشاعی طبقه نه راجعدی ، بوطبقه یه ایسه جمیته داخل نظربله همان همان باقیلما یوردی ؛ هر حالده بوطبقه عمومک علاقه دار اولدینی محیط خارجنده قالیبوردی . بوندن ماعدا « براق اولسون » ک مضرتلری قسم اعظمی اعتباربله تماماً باطنی واقعه لردن عبارتدی : بر جماعته ارتباط حسی ، برعبله کولکشمش اولق حسی زائل اولو یوردی ، سیه قارش بر استکراه دویولوبوردی . لکن بونلر مادی تظاهرات دکل ، بلکه معنوی ، سیمی ، مشاهده وقوتورولدن قولایقله قاچان باطنی واقعه لردی . بوندن ماعدا عمومی رقابت و سربیتنک ، عمومی « عقد » حریتک « براق اولسون » جیلرك امید وطن ایتدکلری کی تحقق اتمه دیکی ، اولنرك برینه اکثریا انحصارلر، قوینک وزنکینک ضعیف و پاره سزه تحکمی قائم اولدینی ده کورولدی . فقط اون دو قوزنجی عصر آوروپانک مادی معشیت شرائطنده ، اقتصادی فعالیتده اوبله بر انکشاف و ترقی قید ایله دیکی بو پارلاق نتیجه لرك یاننده شکایت اولنان خصوصات تماماً اهمیتلر کی کوزوکوبوردی . لکن بو استثنائی ترقی و انکشاف بوکون بر امر واقعدر، بردهاده عینی مقیاسده احتمال اوزون مدت تکرار لایما یاجقدر . بوندن دولابی لیه رالیزمک « سیئه لری » دها بارز بر صورتده کوزه چارمقنده در و هرکون دها فضله وقوعه کلن تضییقلره دایانامایارق « براق اولسون » دستوری نهایت قولشدر .

فقط اونک برینه نه کله جک ؟ مدرس فیرقانت کوره سوسیالیزم بومخدمتی کوره منر، بوکونکی اقتصاد و فعالیتنه ناظم ورهبر اولاماز . زیرا سوسیالیستک پیننده بر جوق خطالری سوروکلمکده در . او حالده بر اوچونجی دستور آرامقه محبورز . قهینه س ، مذکورنطقنده ملکی تشکیلاتی در پیش ایدیبور . دولنک سیئه سنده نیم مختار هیئتلرك انکشاف و موجودیتک طانماسیله بر ترقی آدیمنک آتیلش و بوکونکی اقتصادی حیاتک احتیاجلرینه موافق بر تعضی وجوده کتیریلش اولاجقنی طن ایدیبور . اساساً بوکون بوقیلدن اقتصادی هیئتله ، ملکی زمره لره آز جوق صلاحیتلر ویرلشدر ؛ بر جوق مسئله لرده مطالعه لری نظر اعتباره آلمقده در . لیه رالیزمک و سوسیالیزمک تشکیل ایله دیکی افراط و تقریطدن واونلره خاص محذورلردن قاچمق ایسته یلر ملکی هیئتلر تشکیلاتنک قوتلنمه سی و عمومی فعالیتلری تنظیم ایله می سی سایه سنده بوکونکی وضعیتک اصلاح اولو . نایله جکنی امید ایدیبورلر . هر حالده مدرس فیرقانت سوسیالیستک و دولت مداخله نه توجه بلمه یور ؛ دولنک مداخله و یاردیمقی آنجق اضطرار حالنده قوللایلیر بر چاره عد اتمه لی بز . افکار عمومیه نك موافقتی وقوتورولی آلتشده اجرا ایدیلن « کندی کندینه یاردم » (یعنی جهد ذاتی) دولت یاردیمه هرچقدر دیبور . فقط بونی قبول ایدرکه نه اقتصادی حیاته رقابت و مجادله نك اسک خستوتیله جاری

کشمش طن ایدر. هرودوت، آثار عتیقه محی، عنعنہ لک و افسانہ لک، حتی کندی سیاحت حکایہ لرینک وزنه وجودی اویدوران، فعال برطولیایجیسیدر. توکیدیدیس ایسه، فرصت و برمه دن هدفنه قوشان برپهلواندر. روایت کوره، کنج توکیدیدیسده کی تمایل هرودوتک حکایہ لرله اویانمش. هرودوت حکایہ لرینی اولمپیاد اویولرینه طویلانان یونانیلرک قارشیشنده اوقورمش. توکیدیدیس جوجقکن اوراده بولومش، آغلایه باشلامش. اوزمان هرودوت، باباسته دومش، وشو سوزلری سویلهمش: «بوله بر اوغولک اولدوغی ایچین سنی تبریک ایدرم، چونکه اوکرنگه روحنده حرص وار».

توکیدیدیس، آتیه لیدی، (آنتیک) بلده لرندن (هالیموز) ده دوغدی. باباسی زنیکنیدی. بلده نک بویوک عالمه لرندن رینه منسوبدی. حتی یزیدسطراطوسلردن اولدوغی بیله سویله نیور. نسی، ثروتی، تربیه سی، قابلیت لری، هبسی، اونک خلق ایشلرنده بویوک بر رول اویناماسنه مساعددی. ممتاز صفتنه منسوب آتیه لیرک جوغی کبی، اوده اولا خطابه سلوک ایتدی. خلق قارشیشنده مدافعه ده بولوندی، خطابه کده موقیتلری اونی شرفله مظهر ایتدی. کندیسنه بر اوردونک قوماندانلی تودیع اولوندی. بویوظیفه یی، بالآخره کتابنک موضوعی تشکیل ایدجک اولان (پهلویونه زوس) حربنک بدایتنده ایفا ایتدی. (آنی پولیس) ده مغلوب اولدی، اهانتله اتهام ایدیلدی. مؤرخلرک حکایه لرلی صیراسنده، اونک سیاسی اختلافله قوریان اولدوغی، کندیسنه ایشدن آل چکدیریلدیکی، سوکرا باشلرنده قله اونک بولوندوغی فرقه طرفندن نفیه محکوم ایدیلدیکی پک قولای آکلشیلیر. توکیدیدیس (تراکیا) به التجا ایتدی، اوراده کلیتی اموالی واردی، مملکتته آنجاق یکریمی سنه سوکرا دوندی. شوخاله، کندی لیاقتنده کی آداملردن جوق فائده کوره چکی برزمانده، بلده سی ایچین غائب اولمشدی.

هرودوت کی، توکیدیدیسده، منفانک آلم ایشلرک لرینی بوش کچیرمه مک ایچین یازدی. مؤرخلر، علی الاکثر، ایشدن اوزاقلاشدیریلان وطنپرورلردر، ایشدن اوزاقلاشدق لری و اوندن بوسونونده واز کچمه دک لری ایچین، هیچ اولازسه اونک خیالنه یاناشیرلر.

توکیدیدیس، دولت آدامی بر مؤرخدر: حادثه لک انسانی ایچنده اک زیاده تسللری وسیلری کورمک ایستهر. حقیقته اولان خشین عشق، و بیطرفلنک شدتی ایشه بوندن ایلری کلیر. حادثه یا کشف لری، محاکمه یا کشف لرنه سبب اولور: توکیدیدیس واضح کورمک ایستهر، دوغرو کورمک ایستهر، و بومغروانه اندیشه ایله، نه اولورسه اولسون، تاریخی تام موقعته اصعاد ایدر. هرودوت تاریخک باباسی ایسه، توکیدیدیسده تاریخک استادیدر. کتابی بر حجتدر. تاریخک اوندن باشقا درلو ادراکی، دائماً دوندر.

احمد رفیعی

آبدله لرینی الک مشعش زمانلرنده کوردی: بابل قوله سنی، مصر اهرام لرینی، قارناق معبد لرینی، رودوس هیکلنی، (نهفه زوس) ده کی دیبانا معبدینی، اوزمانلر موجود اولان پارتیه نونی، سیرا کوزه، سلینونت و آغریکنت آبدله لرینی، بویوک بیله موجود اولان و اوزمانلر آق دکیز کوزه لککنک نه اولایله چکی حقدنه بزه بر فکر ویرن (سه کست) و (پوستوم) معبد لرینی. بویوک سیاح، بونجه خوارقندن متبیج اولارق، بوقهرمانلق، احتشام و صرصر مدینیتی کیمک ادراک، ابداع واعلا ایله دیکنی آکلایه تشنه اولدی. اوبله بر تشنه لک که، کندندن اول کیمسه نه نصب اولامشدی. وحیاتی اوتشنه لکی کیدرمک ایچین کچیردی. کورمه یی او بیلدیکی ایچین، یازمایده او بیلدی: هرودوت (تاریخ) ک باباسیدر.

یونانستان، هرودوتک دوقوز کتابنه (دوقوز موزلر) عنوانی ویردی: فی الحقیقه، یونانستان ایچین بوتون فکری عنعنه اوکتابده ایدی. هرودوتک انتخاب ایله دیکنی حقیقی موضوع، مه دیا حربلیردر؛ او، بوحربلری منشأ لرله، اک اوزاق سیبیلرله، آق دکیزک بوتون شرق حوضه سنده اویاندیردینی عکس تأثیرلرله نظر دقته آلدی، بناء علیه تدقیقاتی نامتناهی بر صورتده توسیع ایلهدی. بوسیدن هرودوتک (تاریخ) ی، نوعاً اومیروسه عائد کتابلرک مابعدی اولدی. هرایکسندده، آسیا ایله آوروپا بیننده کی تماسلر موضوع بحث، سوکندده، بالآخره یکدیگرینه یا قلاشارق، آق دکیزده خریستیان مدینیتی وجوده کتیره جک اولان ایکی رقیب مدینتک زور کچیمه لری موضوع بحث. فقط یونان اوردولری (طرووا) یی محاصره ایدرلرکن، ویاخود، عصرلرجه سوکرا، سرخس (آنتیک) استیلا ایلهرکن، بوعاقبتی کیم استدلال ایدیه بیلیردی؟ بویوک فکر بشر، محیطی ادراک ایدیه بیلدیکی جهته، اوقادار اسکی بر شاهد واسطه بیله بوعصر دیده تماسلرک باشلانغیج نقطه سنی آکلماقله بویوک برحظ دویابورمی؟ هرودوتده نه تنقید، نه محاکمه، نه ده ذوق سلیم اکسیدر؛ فقط او، بالحاصله صراقتی بر آدام اولدوغی ایچین، راست کلان آللری صیقمش، وناقلاک ذوقی هر شیئه ترجیح ایلهمشدر. اک صاچا افسانه لرده بیله بر حقیقت نقطه سی، هر نه درلو اعتقادیات اولورسه اولسون، اعتقادیاتده بشرینی واستقبالی علاقه دار ایدن روحی برحالت بولوندوغی آکلماشدر. جوق دوغرو بر کوروش. هر شیشی قونترول اتمک، واونلری وزنه و ترازوی قویق ایچین نه زمانه، نه ده وساطه مالک اولمادی ایچین، هرودوت بودرجه قیمتدار غنیمتدن هیچ برشی ضایع اتمه مه به اک زیاده اهتم ایدره ک هکبه سنی دولدمشدر.

هرودوت، بضاً بطی و صاچاجی، فقط نه موضوعی، نه ده اشیایی کوزندن قاجیرمایان، حقیقتک افسانه و آلپسده دوشکون، صاف بر آدام اولسه بیله، ینه اک اکلنجه لی ناقلردن بریدر.

توکیدیدیس، آرزجوق، هرودوتک معاصریدر: ایکسینک تولدی آراستنده بالکزیکریمی سنه قادار برشی وار؛ حالبوکه انسان، ایکسینک آراستنده بر جوق عصرلر

زیاده توافق ایدن استیقینی اعتباریله امثالسر شواهددن معدوددر؛ دیندارلق، ربک سوزینی اوند دویار. (کتاب مقدس) ده کی عهد عتیق کتابی، (اسفار خمه) یعنی (تکوین، خروج، لاویلور، اعداد، تثبیه) و سوکرا (کتاب یشوع)، بونلر (قانون) کتابلری، موسانک کتابلیردر. بویوک کتابلرک بویوک دینی قیمتلری، اونلره حقیقه تاریخی برماهیت عطفنه مساعد دکلدیر؛ اصل تاریخی اولان کتابلر، یعنی حاکلر، صموئیل، ملوک، استیر، نحیمیا، تواریخ، ماقابه، دینی ماهیتلرینی محافظه اتمکله برابر اک زیاده کزیده قومک وقایعنامه سنه تخصیص اولومشدر. دیکر کتابلر، کرک اخلاقیونک کتابلری و کرک «پیغمبرانه» کتابلر، اونلرده بونفیس هیئت مجموعه یی اتمام ایدرلر. بناء علیه بو «کتاب»، وجدان بشرک اک بویوک منشأ لرینه قادار تاریخک ججقابیله سنی تسهیل ایدر. (کتاب مقدس) اوقونورسه، اسکی انسانلره ایمانک ووحدت برستانه اخلاقک تلقیننه شاهد اولونور.

بوغیر قابل جرح شواهدک دائماً فعال اولان قیمتی بیله، هیجان و مراقبه نک امثالسر موضوعی دکلیدر؟ انسانک (قانون) ی ناصل آلدیغی، فانی دنیاده کی مسافر لکی انساننده تعقیب ایدیه چکی خط حرکتک کندیسنه ناصل جیزیلش اولدوغی، بزاونکله آکلارز. بویوکونده، یارینده، و بوتون عصرلر مدته ده، دنیانک هر طرفنده، فرعونلر دیارندن جقیلیرکن امر اولومان بوقانون، ینه (قانون) اولارق قالاچقدیر؛ بویاون امر، ینه (او امر) اولاچقدیر؛ خریستیان دینی بویولک عنعنه دن دوغمشدر. امثالسر پروپاگاندا قوتی ایله، اوقانونی بوتون کاشانه نشر اتمشدر. بویوکونده، یارینده، و دائماً، شهرلرک برقمسندده، کویلرده، قیرلرده، آفریقا اورمانلرینک ویا آسیا سته پلرینک ویا آمریقا صحرا لرینک اوجرا کوشه لرنده، بیکلرجه، میلیونلرجه ارککلر، قادیلر، جوجوقلر (کتاب مقدس) ی اوقویارق، کندیلرینه رهبر ایدینه جکلر، یتیمه جکلر، قوت وتلی بولاچقدردر؛ چونکه (کتاب مقدس) ک بویله بر قوتی واردر. کتاب دوامی بر معجزه در، و دوامی بر معجزه حصوله کتیرر؛ او، بشری فعللرک هر رینه، بشری تجربه ایله حاصل اولان ایلری به تحریک قوتی تطبیق ایدر.

هرودوت، شیمیدی به قادار بیلدی کمز یونان مؤرخلری ایچنده، برنجیدر. قبل المیلاد ۴۸۰ سنه لرینه دوغرو (آنادولو) ده (حالیقارناس) شهرنده دوغدی، ۴۲۵ سنه لرینه دوغرو ده اولدی. هریقلیس، فیدپاس، و سوفوقلیس زماننده، یعنی یونانستانک تام فکر آکاله ابردیکی بر دورده یاشادی، حقیقی «تاریخ» ی ادراک ایدیه بیله سی ایچین کویا یونانستانک بویکاله ابرمه سی لازممش. هرودوت، هر شیدن اول، برسیاح، برناقلدر. خلق اختلافلری یوزندن مملکتندن قوغولارق، ایرانی، آتوریه یی، مه دیایی، مصری، قازادکیزی، بالطبع یونانستانی، بویوک یونانستانی کزدی، اوراده (سیاریس) ک یرنده (آتیه) نک تأسیس اتمش اولدوغی مستملکده، (توری) ده برلشدی، واوراده اولدی. هرودوت، ازمنه قدیمه نک بوتون